

DATOS IDENTIFICATIVOS

Calidade de Vida para as Persoas Maiores

Materia	Calidade de Vida para as Persoas Maiores			
Código	O05M007V01106			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Nuñez, Francisco Javier			
Profesorado	Dapia Conde, Maria Dolores García Nuñez, Francisco Javier Vazquez Vazquez, Miguel Angel			
Correo-e	fjavier@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	En esta materia, a través de tres percepción diferentes, ocio, actividade física y realidade sociosanitaria se persigue dar una formación xenérica, mellorar la acción profesional con este sector, así como abrir novos horizontes de intervención.			

Competencias de titulación

Código			
A1	Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar		
A2	Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as colaboracións innovadoras		
A3	Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre as prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, en especial de aquelas que posúen un alto grao de innovación		
A5	Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica		
A9	Identificar os servizos de apoio escolares e socio-comunitarios que poden ser de utilidade no ámbito da diversidade		
A11	Comprender, analizar e valorar as dimensións éticas e políticas implícitas nos procesos educativos formais e non formais en contextos de diversidade		
A12	Relacionar os contidos do mestrado coa experiencia persoal e con situacións educativas reais		

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e tomar conciencia da importancia que ten a educación do ocio na calidade de vida das persoas maiores.	saber	A1
Valorar as posibilidades da educación non formal na atención as persoas maiores.	saber facer	
Comprender, analizar e valorar a importancia da Actividade física cara a saúde das persoas maiores.	Saber estar / ser	

Analizar os tipos de actividade física para maiores existentes e estudar as relacións co seu aprendizaxe. Manexalos recursos técnicos no eido xerontolóxico para implementar os Programas precisos en cada contexto. Aplicación do coñecemento da importancia da actividade física na práctica de traballo cotidiana.	saber saber facer Saber estar / ser	A2
Valorar o envellecemento activo como o paradigma no que situar as iniciativas de educación do ocio dirixidas ás persoas maiores. Profundizar nos aspectos teóricos do exercicio e a súa influencia no proceso de envellecemento. Iniciar ao alumnado nas metodoloxías de investigación existentes para as problemáticas dos anciáns en relación co exercicio físico. Iniciarse na investigación das relacións entre ocio e calidade de vida das persoas maiores	saber saber facer Saber estar / ser	A3
Aprender as técnicas de desenvolvemento de actividades de intervención no envellecemento normal e na presenza de patoloxías xeriatricas	saber saber facer	A5
Identificar e valorar os recursos de ocio para as persoas maiores (atendendo aos distintos contextos) Despoñer de datos, informes e recursos que definen as necesidades e demandas das Persoas Miores	saber saber facer	A9
Aprender a realidade sociosanitaria de desenvolvemento da vida das persoas maiores	saber	A11
Conocer as posibilidades e implicacións que ofrece o concepto de educación ao longo da vida na atención das persoas maiores	saber saber facer	A12

Contidos

Tema	
O exercicio físico e o proceso de envellecer.	Conceptos e metodoloxías de aplicación.
Os programas de actividade física para maiores.	Concepto, tipos de programas e metodoloxías.
Mitos e estereotipos sociodemográficos na velez.	Análise xeral da problemática.
Avellentamento normal e patolóxico.	Conceptos, clasificacións e análise.
Necesidades e demandas na velez satisfactoria.	Estudio das necesidades e demandas.
Ámbitos da intervención sociosanitaria xeriatrica.	Conceptos e metodoloxías de aplicación.
Técnicas e ferramentas para a avaliación xerontolóxica.	Conceptos e metodoloxías de aplicación.
Programas de intervención especializada.	Concepto, tipos de programas e metodoloxías.
Intervención nas demencias.	Aplicación de metodoloxías.
Intervención e atención os síndromes xeriatricos.	Conceptos e metodoloxías de aplicación.
Educación ó longo da vida: Posibilidades da educación non formal na atención ás persoas maiores.	Conceptos, estudio de posibilidades, tipos de programas e metodoloxías.
Ocio e calidade de vida.	Conceptos e análise xeral da problemática.
Avellentamento activo.	Concepto e implicacións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	10	20
Traballos de aula	14	9,5	23,5
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	25	30
Traballos tutelados	0	34	34
Outros	0	1	1
Titoría en grupo	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Saídas de estudo/prácticas de campo	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un período determinado e realizando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.

Traballos tutelados	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Outros	Participación en actividades reguladas do módulo
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula de 20 á 21 h. os xoves e venres. O alumnado poderá tamén consultar calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus despachos.
Traballos de aula	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula de 20 á 21 h. os xoves e venres. O alumnado poderá tamén consultar calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus despachos.
Titoría en grupo	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula de 20 á 21 h. os xoves e venres. O alumnado poderá tamén consultar calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus despachos.
Saídas de estudo/prácticas de campo	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula de 20 á 21 h. os xoves e venres. O alumnado poderá tamén consultar calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus despachos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Valoración das actividades realizadas na aula.	50
Saídas de estudo/prácticas de campo	Valoración dos traballos realizados	15
Traballos tutelados	Valoración dos traballos	25
Outros	Traballo módulo	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

As actividades non superadas na 1ª convocatoria, poderán se recuperadas na convocatoria de xullo.

O alumnado que por motivo xustifico non poda asistir a todas as sesións presenciais contará con actividades alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

Camiña, F.; Cancela, J.M. & Romo, V. (2000b). Pruebas para evaluar la condición física en ancianos (batería ACFA): su fiabilidad. *Revista Española de Geriatría y Gerontología*, 35(4), 17-23.

Delgado, M. (2002). Las concepciones previas de las personas mayores acerca de la actividad física como base para la intervención didáctica. En Merino, A.; Cruz, J. de Hayflick, L.; Barcia, D. & Miquel, J. (1990). Aspectos actuales del envejecimiento normal y patológico. Madrid. Ed. ELA.

Hernández, M. T. (1995). Actividades físico deportivas para J.M. Mayán & J.C. Millán (eds.) (1996): Tratado de Actividad física y ocio para la tercera edad, Santiago de Compostela. Instituto Gerontológico Gallego.

Marcos Becerro, J.F. (2000). El entrenamiento de fuerza en las personas mayores. En Marcos Becerro, J.F. (Ed): Entrenamiento de fuerza para todos, (pp. 305-349). Madrid. IWF.

la & Montiel, P., (ed): 1º Congreso Internacional de actividad física y deportiva para personas mayores, (pp.57-87). Málaga. Servicios de Juventud y Deporte de la Diputación de Málaga.

la & Montiel, P., (ed): 1º Congreso Internacional de actividad física y deportiva para personas mayores, (pp.40-56). Málaga. Servicios de Juventud y Deporte de la Diputación de Málaga.

Pérez Díaz, J. (2006). [Demografía y envejecimiento]. Madrid, Portal Mayores, Informes Portal Mayores, nº 51. Lecciones de Gerontología, I [Fecha de publicación: 09/06/2006].

Spiriduso, W.W. (1995). Physical Dimensions of Aging, Champaign, IL. Human Kinetics.

Albuérne, F. y Labra, J.A. (2005): Necesidades, recursos y calidad de vida de las personas mayores de la Comarca de

Borthwick-Duffy, S.A. (1992): [Quality of life and quality of care in mental retardation], en Rowitz, L. (Ed.): Mental retardation in the year 2000, Berlin: Springer-Verlag, pp. 52-66.

Cid, X. M. y Dapía, M. (2007): [Lazer e tempos livres para as gerações idosas. Perspectivas de animação sociocultural e aproximação á realidade galega], en Requejo, A. y Cabral, F. (coord): As persoas idosas, Lisboa: Instituto Piaget, pp. 281-305.

Dapía, M. (2001): [Salud y ocio, retos actuales de la calidad de vida. Reflexiones desde la pedagogía]. Pedagogía Social, 6-7, pp. 221-242.

Felce, D. y Perry, J. (1995): [Quality of life: It's Definition and Measurement]. Research in Developmental Disabilities, (16), 1, pp. 51-74.

Fernández-Ballesteros, R.; Zamarrón, M.D. y Maciá, A. (1996): Calidad de vida en la vejez en distintos contextos. Madrid: Instituto Nacional de Servicios Sociales.

IMSERSO (2005): Las personas mayores en España. Informe 2004. Madrid: IMSERSO.

Limón, M.R. y Berzosa, G. (2006): [Século XXI, envelhecimento e solidariedade]. Revista Galega do Ensino, 48, pp. 59-88.

Miret Magdalena, E. (2003): Cómo ser mayor sin hacerse viejo. Madrid: Espasa Calpe.

OMS (2001): [Salud y envejecimiento. Un documento para el debate]. Boletín sobre el envejecimiento. Perfiles y tendencias, 4-5,

Puig, J.M. y Trilla, J. (1996): La Pedagogía del ocio. Barcelona: Alertes.

Villar, F.; Triadó, C.; Solé, C. y Osuna, M.J. (2006): [Patrones de actividad cotidiana en personas mayores: ¿Es lo que dicen hacer lo que desearían hacer?]. Psicothema, (18) 001, pp. 149-155.

De Santiago-Juárez López, J.A. y Zurro Hernández, J. Guía de criterios de calidad de Centros Sociales y Sociosanitarios en régimen residencial para Personas Mayores. Manual de Acreditación. Editorial Saned, S.L. Madrid 2.002

Fernández García, T. y Ares Parra, A. Coordinadores. Servicios Sociales: Dirección, Gestión y Planificación. Ciencias Sociales. Alianza Editorial S.A. Madrid 2002

Varios Autores. Protocolos de Atención. Guía de Procedimientos. IMSERSO. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Madrid. 1.998

Recursos e fontes de información complementaria

<http://www.imsersomayores.csic.es>

<http://www.segg.es>

<http://www.semer.es>

Recomendacións

Outros comentarios

1. Asistir o primer día de clase, resultará moi beneficioso para comprender os obxectivos xerais da materia e a súa dinámica organizativa. Na primeira sesión os tres profesores da materia darán unha visión de conxunto e anticiparán as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.

2. Se optas pola opción semipresencial, será especialmente importante acudir ás titorías dos/as profesores/as, así como a

visita frecuente á plataforma docente de nosa Universidade [TEMA]. Nela poderás atopar todas as actividades que deberás realizar para a túa formación e a superación desta materia.

3. A túa condición de alumno/a da Universidade de Vigo, abre a as portas a moitos recursos, ofertas e servizos. No SIOPE atoparás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes encontrar na nosa Universidade.
